



**Streekplatform
Kempen**
Sterke regio.
Slim netwerk

NOTA

Arbeidsmarkt 2019

AAN : Kerngroep Leren en Werken

CC :

AUTEUR : Kim Nevelsteen

DATUM : 4 februari 2020

BETREFT : **Kempense arbeidsmarkt in beeld – data 2019**

Samenvatting

De arbeidsmarkt is nog steeds in een positieve flow. Het aantal werkzoekenden daalt voor het vierde jaar op rij. Voor het eerst de laatste 10 jaar blijven de 29 Kempense gemeenten elke maand van het jaar onder de 15.000 niet-werkende werkzoekenden.

De Kempense werkzoekende is gemiddeld ouder dan de Vlaamse werkzoekende. Hij/zij is ook lager geschoold, is langer werkloos en heeft vaker een arbeidshandicap.

De werkzoekenden die het minst snel uit de werkloosheid raken zijn in de Kempense werkzoekenden van allochtone origine, 60-plussers en werkzoekenden met een arbeidshandicap. Voor de groep allochtone werkzoekenden en werkzoekenden met een arbeidshandicap zien we wel een daling in het aantal niet-werkende werkzoekenden, maar hun aandeel in de totale groep werkzoekenden blijft wel toenemen. Bij 60-plussers zien we een sterke stijging in aantal werkzoekenden.

De stad Turnhout blijft in de Kempen de gemeente met de hoogste werkloosheidsgraad, ver boven de andere Kempens gemeenten. Meer nog. Als we kijken naar de centrumsteden dan heeft enkel de stad Antwerpen een hogere werkloosheidsgraad dan Turnhout.

De data voor werkenden zijn minder actueel dan deze voor werkzoekenden (2017 is het meest recent), maar ook deze data tonen een arbeidsmarkt die groeit. Steeds meer Kempenaren zijn aan de slag, vooral meer oudere werkkrachten.

Geen enkele Kempense gemeente haalt het streefcijfer van 80% werkzaamheidsgraad. Toch doen onze gemeenten het niet slecht. Enkel Turnhout en Mol hebben een werkzaamheidsgraad onder het Vlaamse gemiddelde van 68,2%.

Het jobaanbod lijkt op zijn hoogtepunt. Het aantal ontvangen vacatures in de Kempen daalde voor het eerst sinds 2013. Het aantal openstaande vacatures blijft in 2019 evenwel pieken.

Slechts twee Kempense gemeenten hebben een jobratio van meer dan 100% (Herentals en Turnhout).

De evolutie van de spanning op de arbeidsmarkt (aantal werkzoekenden per openstaande vacature) vat het allemaal goed samen. Met 4,8 niet-werkende werkzoekende per openstaande vacature is de arbeidsmarkt in de Kempen het laatste decennium niet krappere geweest.



Streekplatform Kempen
Sterke regio. Slim netwerk

Antwerpseweg 1, 2240 Geel – www.streekplatformkempen.be

INVESTEERT IN
JOUW TOEKOMST
ESF  



Het arbeidsmarktrapport is opgebouwd met de meest recent beschikbare data.

Waar mogelijk hebben de Kempense data betrekking op de 29 gemeenten van het Streekplatform Kempen. In uitzonderlijke gevallen is beroep gedaan op data voor het arrondissement Turnhout.



In dit rapport vindt u volgende info:

1 Daling aantal werkzoekenden

- Profiel van de Kempense werkzoekende
- Productiemedewerker het populairste jobdoelwit
- Grote verschillen tussen Kempense gemeenten op vlak van werkloosheidsgraad

1.2 Pijler leren en werken

- Jongst en oudst: toename van het aantal werkzoekenden
- Profiel van de 55+er
- Profiel van de -25 jarige
- Allochtonen, moeizaam uit de werkloosheid
- Personen met een arbeidshandicap, aandeel blijft hoog

2 Toenemend aantal werkende Kempenaren

- Steeds meer 55-plussers aan de slag

3 Jobaanbod: hoogtepunt lijkt bereikt

- Ver uiteenlopende jobratio's bij de Kempense gemeenten

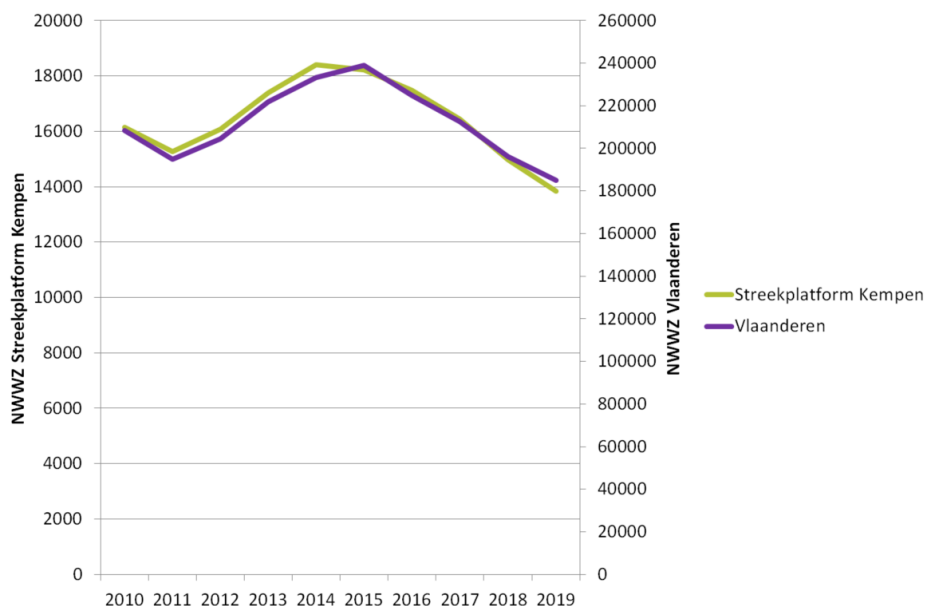
4 De arbeidsmarktkrapte steeds nijpender

Vragen? Contacteer kim.nevelsteen@iok.be



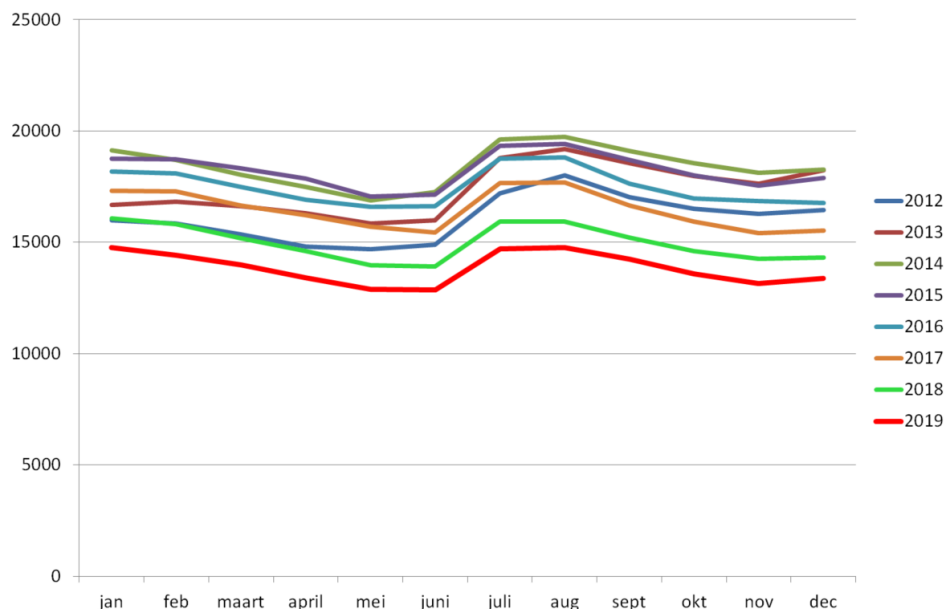
1 Dalend aantal werkzoekenden

Het aantal werkzoekenden blijft sinds 2014 in dalende lijn. In 2019 telde de 29 Kempense gemeenten gemiddeld 13.842 niet-werkende werkzoekenden. Het laagste pijl sinds 2009. Ten aanzien van 2018 zijn er 1.138 werkzoekenden minder, een daling van 7,8%. Ook in Vlaanderen is het gemiddeld aantal werkzoekenden in dalende lijn, al is de daling minder groot dan in de regio (-5,6%).



Figuur 1: Evolutie aantal NWWZ in het Streekplatform Kempen en Vlaanderen, jaargemiddelden 2010-2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

De daling van het aantal werkzoekenden in de Kempen is duidelijk te zien wanneer we de jaarlijkse evolutie op maandbasis bekijken in figuur 2. De rode lijn die de data van 2019 weergeeft is van januari tot december de onderste lijn en kent dus het laagst aantal werkzoekenden van de afgelopen jaren.



Figuur 2: Evolutie aantal NWWZ in het Streekplatform Kempen per maand, 2012-2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)



1.1 PROFIEL VAN DE KEMPENSE WERKZOEKENDE

Kijken we naar de jaargemiddelden voor de Kempense niet-werkende werkzoekenden in 2019 dan zien we dat 2/3de van de werkzoekenden uitkeringsgerechtigd is (WZUA). 6,1% is in beroepsinschakelingstijd. De aansluiting op de arbeidsmarkt voor deze **categorie¹** verloopt ook het vlotst (-15,4% Kempense werkzoekenden in beroepsinschakelingstijd ten aanzien van 2018).

Verder neemt het aantal werkzoekenden die vrij ingeschreven zijn in de Kempen toe (+6,7%), daar waar dit in Vlaanderen gelijk blijft. De categorie 'andere' blijft in onze regio zo goed als gelijk (-0,6%), waar deze in Vlaanderen wel toeneemt.

Iets meer werkzoekenden is man, al is de **genderkloof** wel kleiner dan in Vlaanderen. Vooral het aantal vrouwelijke werkzoekenden is gedaald ten aanzien van 2018 (-11,1%).

28% van de Kempense werkzoekenden heeft een **leeftijd** tussen 25 en 40 jaar, maar 28% is ook ouder dan 55 jaar. Een klein kwart van de werkzoekenden is tussen de 40 en 55 jaar. Opvallend is dat het aandeel 55+ers in de Kempen veel hoger is dan gemiddeld in Vlaanderen (28,7% versus 22,5%). In tegenstelling tot Vlaanderen zien we in de Kempen wel een lichte daling van de werkzoekenden in deze leeftijdscategorie ten aanzien van 2018.

De gemiddelde Kempense werkzoekende is lager **geschoold** dan in Vlaanderen. Bij de hooggeschoolden zien we t.a.v. 2018 een grotere daling van het aantal niet-werkende werkzoekenden dan in Vlaanderen (Kempen -8,1%, Vlaanderen -3,4%).

Net niet de helft van de Kempense werkzoekenden is minder dan een **jaar werkzoekend**. Positief is dat het aantal Kempense werkzoekenden die tussen één en twee jaar werkzoekend zijn met -14,5% gedaald zijn ten aanzien van 2018. Ook bij de werkzoekenden die langer dan 2 jaar werkzoekend zijn zien we een daling van 6,5%. Al blijft wel meer dan 1/3^{de} van de Kempense werkzoekenden langer dan 2 jaar werkzoekend.

16,6% van de Kempense werkzoekenden is van **allochtone herkomst²**. Voor deze groep blijft aansluiting op de arbeidsmarkt moeilijk. Hun aantal daalde slechts 3,4% t.a.v. vorig jaar, terwijl dit voor de gehele groep werkzoekenden -7,6% is. Eenzelfde tendens zien we bij de Kempense werkzoekenden met **taalachterstand**.

¹ **WZUA** (werkzoekenden met een werkloosheidsuitkeringsaanvraag): Werklozen die of voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden met betrekking tot volledige werkloosheidsuitkeringen, op basis van vroegere arbeidsprestaties of voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden met betrekking tot wacht- of werkloosheidsuitkeringen op basis van gedane studies.

BIT: Jongeren die hun studies beëindigd hebben moeten, vooraleer ze recht hebben op een inschakelingsuitkering, een beroepsinschakelingstijd van 12 maanden doorlopen. Jongeren onder de 21 jaar die inschakelingsuitkeringen aanvragen en geen diploma hoger secundair onderwijs of een alternerende opleiding bezitten, blijven in de BIT-categorie tot ze de leeftijd van 21 jaar bereiken.

Vrij ingeschrevenen: Dit zijn werkzoekenden die geen recht op uitkeringen hebben, maar die zich als werkzoekende laten inschrijven. Ook de werknemers in vooropzeg die niet meer moeten presteren en volledig uitbetaald worden (verbrekingsvergoeding), worden in deze categorie ingeschreven.

Andere:

- ♦ Werkzoekenden ten laste van het OCMW
- ♦ Werkzoekenden die door de federale overheidsdienst voor sociale zekerheid erkend zijn als persoon met een handicap. (Zij komen niet in aanmerking voor werkloosheids-, wachtuitkeringen of bestaansminimum.)
- ♦ Werkzoekenden in deeltijds onderwijs
- ♦ Van het recht op uitkering uitgesloten werkzoekenden

² **Allochtone werkzoekenden:** werkzoekenden die een huidige óf vorige nationaliteit hebben van buiten de Europese Economische Ruimte.



Meer dan 1 op 5 Kempense werkzoekenden heeft een **arbeidshandicap**³ (Vlaanderen 17,0%). Ook hier zien we dat de aansluiting bij de arbeidsmarkt minder vlot verloopt dat bij de gemiddelde werkzoekende (-5,0%). De "kloof" met Vlaanderen wordt er ook niet kleiner op.

				Evolutie t.a.v. 2018		
	Vlaanderen aandeel	Streekplatform K. aandeel - aantal			Vlaanderen	Streekplatform Kempen
WZUA	65,38%	67,49%	9.342	WZUA	-7,7%	-10,6%
BIT	6,31%	6,05%	838	BIT	-13,3%	-15,4%
Vrij ingeschreven	14,79%	15,29%	2.116	Vrij ingeschreven	0,0%	6,7%
Andere	13,52%	11,16%	1.545	Andere	3,1%	-0,6%
Man	54,34%	52,82%	7.311	Man	-4,4%	-4,2%
Vrouw	45,66%	47,19%	6.532	Vrouw	-7,2%	-11,1%
< 25j	19,56%	18,54%	2.566	< 25j	-5,6%	-6,7%
25-39j	33,13%	28,47%	3.941	25-39j	-7,3%	-10,7%
40-54j	24,79%	24,32%	3.367	40-54j	-8,9%	-12,3%
>=55j	22,51%	28,67%	3.968	>=55j	0,7%	-0,3%
Laaggeschoold	46,55%	47,20%	6.534	Laaggeschoold	-5,7%	-6,7%
Middengespoold	33,95%	35,52%	4.916	Middengespoold	-6,9%	-8,6%
Hooggeschoold	19,51%	17,28%	2.392	Hooggeschoold	-3,4%	-8,1%
<1j werkloos	51,58%	49,39%	6.837	<6mdn werkloos	-4,9%	-6,0%
1-2j werkloos	16,37%	15,48%	2.143	1-2j werkloos	-9,5%	-14,5%
>2j werkloos	32,05%	35,12%	4.862	>2j werkloos	-4,9%	-6,5%
Allochtoon	29,44%	16,62%	2.300	Allochtoon	-3,2%	-3,4%
Taalachterstand NL	17,38%	9,61%	1.330	Taalachterstand NL	-3,4%	-3,3%
Persoon met een arbeidshandicap	17,03%	21,60%	2.990	Persoon met een arbeidshandicap	-5,8%	-5,0%
Totaal NWWZ	100,00%	100,00%	14.112	Totaal NWWZ	-5,7%	-5,8%

Tabel 1: Kengetallen van de Kempense en Vlaamse werkzoekenden, aandeel in het geheel van NWWZ en evolutie t.a.v. 2018, jaargemiddelden 2019 en 2018 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

³ Een werkzoekende met een **arbeidshandicap** voldoet aan één of meerdere van deze criteria:

- ♦ ingeschreven bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- ♦ een kwalificatie of getuigschrift van het buitengewoon onderwijs, of ex-BUSO of BLO-leerling zonder dat er kwalificaties of getuigschriften behaald zijn;
- ♦ recht op een inkomensvervangende- of een integratietegemoetkoming;
- ♦ in het bezit van een afschrift van een definitief geworden gerechtelijke beslissing of van een attest van een bevoegde federale instelling waaruit een blijvende graad van arbeidsongeschiktheid blijkt;
- ♦ recht op bijkomende kinderbijslag of recht op verhoogde kinderbijslag (als ouder met een handicap);
- ♦ recht op een invaliditeitsuitkering in het kader van de ziekteverzekering;
- ♦ een attest van een arbeidshandicap, afgeleverd door een door de VDAB erkende dienst of arts.



PRODUCTIEMEDEWERKER HET POPULAIRSTE JOBDOELWIT

Als we kijken naar het jobdoelwit dat de Kempense werkzoekenden opgeven dan krijgen we volgende top 15:

Productiemedewerker (m/v)	1.843
Magazijnmedewerker (m/v)	1.427
Verpakker (m/v)	1.231
Winkelmedewerker (m/v)	1.164
Administratief medewerker (m/v)	1.135
Algemeen bediende (m/v)	822
Receptionist (m/v)	617
Verkoper van kleding en accessoires (m/v)	617
Koerier besteller (m/v)	530
Schoonmaker van ruimten en lokalen (m/v)	519
Medewerker groene ruimtes (m/v)	489
Keukenmedewerker (m/v)	483
Kassier (m/v)	388
Schoonmaker bij mensen thuis (m/v)	378
Heftruckchauffeur (m/v)	365

Tabel 2: Top 15 jobdoelwit van de Kempense NWWZ, december 2019 (bron: arvastat - verwerking Streekplatform Kempen)

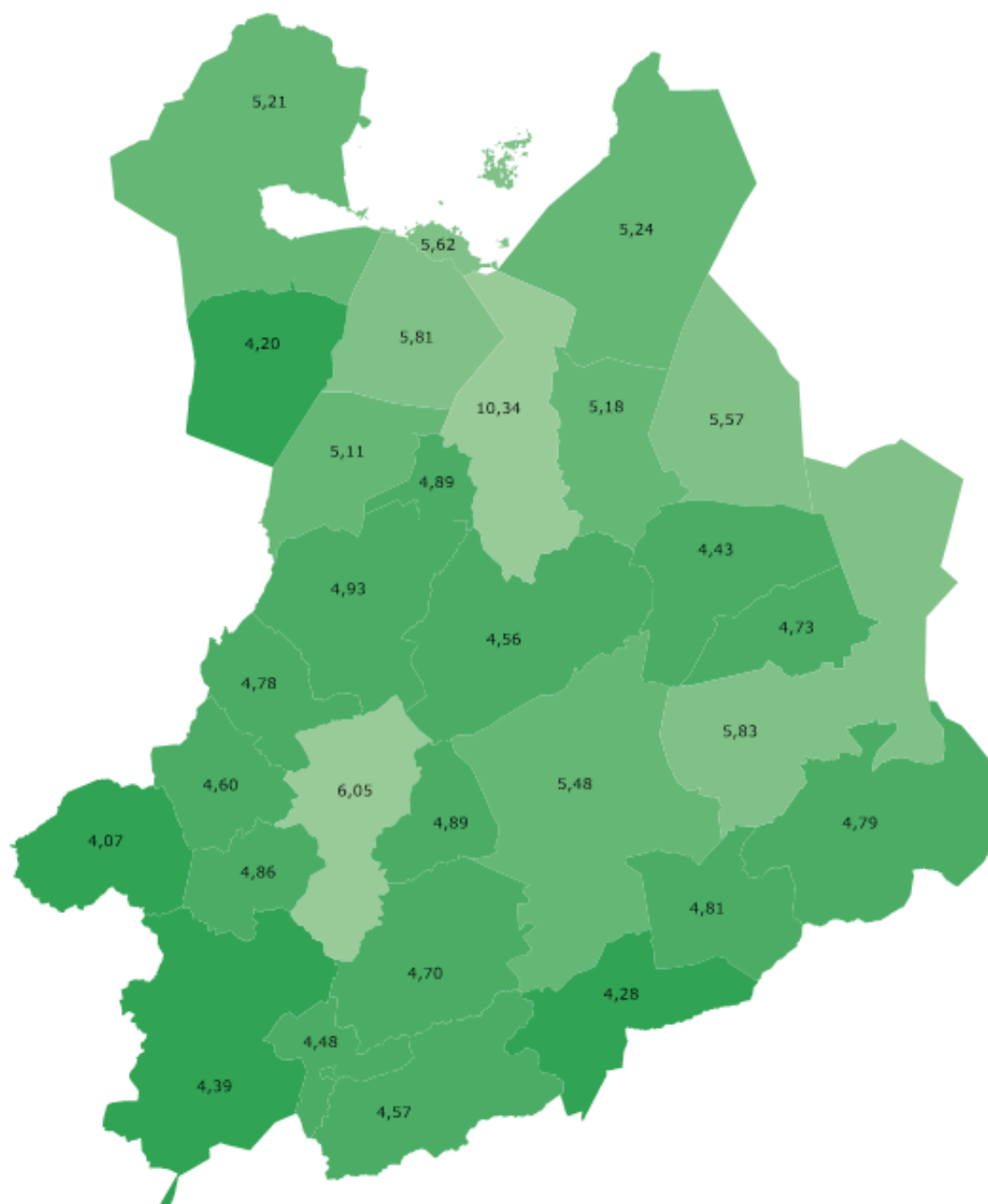
GROTE VERSCHILLEN TUSSEN KEMPENSE GEMEENTEN OP VLAK VAN WERKLOOSHEIDSGRAAD

De gemiddelde werkloosheidsgraad⁴ van het arrondissement Turnhout in 2019 was 5,6%. Voor Vlaanderen was dit 6%. Sinds 2010 is dit de laagste werkloosheidsgraad in de Kempen. Enkel in 2008 was er ook een gemiddelde werkloosheidsgraad onder de 6% in het arrondissement Turnhout (nl. 5,75%).

De gemeenten Nijlen (4,07%), Rijkevorsel (4,2%), Laakdal (4,28%), Heist-op-den-Berg (4,39%) en Retie (4,43%) kennen de laagste werkloosheidsgraden in de Kempen.

Turnhout (10,34%), Herentals (6,05%), Mol (5,83%), Merksplas (5,81%) en Baarle-Hertog (5,62%) kennen de hoogste werkloosheidsgraden in de Kempen. Turnhout is een uitschieter binnen de regio Kempen op vlak van werkloosheidsgraad. Maar ook in Vlaanderen is er maar één stad met een hogere werkloosheidsgraad dan Turnhout, nl. Antwerpen met 12,86%.

⁴ **Werkloosheidsgraad** = aandeel niet werkende werkzoekenden (18-65j) ten aanzien van de beroepsbevolking tussen 18 en 65 jaar.



Figuur 3: Werkloosheidsgraad Kempense gemeenten, jaargemiddelde 2019 (bron: provincies.in.cijfers)



1.2 Pijler leren en werken

De pijler leren en werken van het Streekplatform Kempen zet in op 5 actieclusters:

- arbeidsmarktintegratie van anderstalige nieuwkomers
- (G)Oud brengt op: verhogen van de werkzaamheidsgraad van vijftigplussers
- aansluiting school-werk
- inclusieve economie en een sterke regionale arbeidsmarkt
- monitoring en kennisdeling

Hieronder zoomen we in op de statistieken van enkele specifieke kansengroepen waarop onze werking zich richt.

JONGST EN OUDST: TOENAME VAN HET AANTAL WERKZOEKENDEN

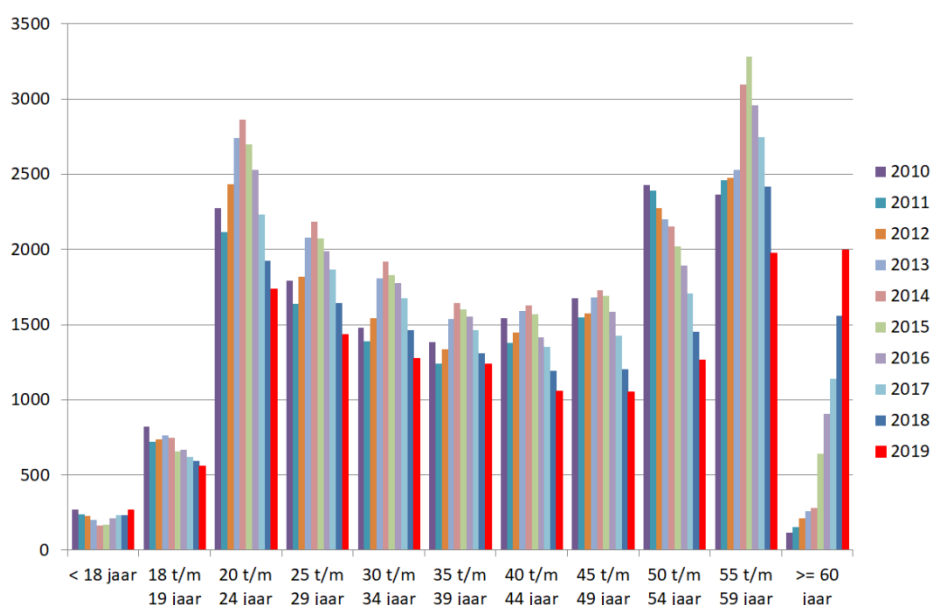
Onze regio telt 269 werkzoekenden die jonger zijn dan 18 jaar. Dit is evenveel dan in 2010. Het gaat om zeer kleine aantallen, er kunnen dus geen grootste evoluties aan gekoppeld worden.

12 van deze werkzoekenden behoort tot de categorie BIT, 5 zijn vrij ingeschreven en 252 zijn jongeren in de categorie "andere", meestal jongeren in het stelsel leren en werken.

De jongeren met leeftijd 18 tot 19 jaar tellen in 2019 gemiddeld 560 werkzoekenden, 259 werkzoekenden minder dan in 2010 (-31,6%). Ook de werkzoekenden in de leeftijdscategorie 20 tot en met 24 jaar kent een sterke daling (1.738 niet-werkende werkzoekenden gemiddeld in 2019, 536 werkzoekenden minder dan in 2010 (-23,5%)).

In elke leeftijdscategorie zien we een daling van het aantal werkzoekenden, behalve bij de -18-jarigen en de 60-plussers. 1.995 zestigplussers telde de Kempen in 2019. 1.881 meer dan in 2010. Dit is een sterke toename. Ook in Vlaanderen zien we een dergelijke toename.

Kijken we naar de groep 50-plussers dan zien we sinds 2015 een daling. In 2019 had de Kempen gemiddeld 5.230 vijftigplussers bij de werkzoekenden. Een daling die zowel bij de groep 50 tot 55 jaar als 55 tot 60 jaar zichtbaar is.



Figuur 4: Evolutie aantal NWWZ volgens leeftijd Streekplatform Kempen, jaargemiddelden 2010-2018 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)



PROFIEL VAN DE 55+'ER

Meer dan 90% van de oudere werkzoekenden is uitkeringsgerechtigd. Er zijn iets meer mannen dan vrouwen bij de Kempense werkzoekenden ouder dan 55 jaar, maar de genderkloof is minder groot dan in Vlaanderen. De Kempense werkzoekenden zijn gemiddeld ouder dan de Vlaamse. Ook zijn de oudere werkzoekenden vaker lager geschoold dan in Vlaanderen. Een kleine minderheid van de Kempense oudere werkzoekenden is allochtoon en/of heeft een taalachterstand voor Nederlands.

	Vlaanderen	Arr. Turnhout	
	aandeel	aandeel -	aantal
WZUA	90,00%	91,28%	3.234
BIT	0,00%	0,00%	0
Vrij ingeschreven	6,07%	6,24%	221
Andere	3,93%	2,51%	89
Man	53,44%	51,79%	1.835
Vrouw	46,56%	48,21%	1.708
55-59j	51,01%	49,84%	1.766
>60j	48,99%	50,16%	1.777
Laaggeschoold	46,54%	49,14%	1.741
Middengeschoold	32,92%	34,66%	1.228
Hooggeschoold	20,54%	16,23%	575
<1j werkloos	24,05%	24,39%	864
1-2j werkloos	13,98%	13,60%	482
>2j werkloos	62,19%	62,01%	2.197
Allochtoon	14,63%	5,33%	189
Taalachterstand NL	12,11%	3,90%	138
Persoon met een arbeidshandicap	24,02%	27,15%	962
Totaal NWWZ	100,00%	100,00%	3.543

Tabel 3: Profiel van de werkzoekende 55+ers Vlaanderen en arrondissement Turnhout, jaargemiddelden 2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen).



PROFIEL -25-JARIGEN

De Kempense jonge werkzoekenden hebben een gelijkaardig profiel als het Vlaamse gemiddelde. Net als bij de groep niet-werkende werkzoekenden als geheel zijn er in verhouding minder allochtone werkzoekenden of werkzoekenden met een taalachterstand voor Nederlands.

	Vlaanderen	Arrondissement Turnhout	
	Aandeel	aandeel	- aantal
WZUA	28,16%	28,65%	650
BIT	32,27%	32,13%	729
Vrij ingeschreven	13,69%	14,72%	334
Andere	25,89%	24,55%	557
Man	60,97%	59,98%	1.361
Vrouw	39,03%	40,06%	909
< 18 jaar	9,57%	10,49%	238
18 t/m 19 jaar	21,24%	21,51%	488
20 t/m 24 jaar	69,20%	68,00%	1.543
Lager onderwijs + 1e graad sec	17,44%	14,54%	330
Leertijd (Syntra)	0,69%	0,66%	15
Deeltijds beroepssecundair	6,65%	9,96%	226
2e graad sec. algemeen	1,48%	1,10%	25
2e graad sec. beroeps	23,40%	23,01%	522
2e graad sec. technisch	3,64%	2,78%	63
2e graad sec. kunst	0,34%	0,09%	2
3e graad sec. algemeen	4,75%	3,39%	77
3e en 4e graad sec. beroeps	20,47%	22,61%	513
3e graad sec. technisch	9,53%	9,17%	208
3e graad sec. kunst	0,78%	0,48%	11
Hoger beroepsonderwijs	0,60%	0,97%	22
Professionele bachelor	6,17%	7,76%	176
Academische bachelor	0,61%	0,44%	10
Master	3,45%	3,00%	68
<1j werkloos	70,93%	72,01%	1.634
1-2j werkloos	17,45%	16,66%	378
>2j werkloos	11,62%	11,33%	257
Allochtoon	22,53%	16,26%	369
Taalachterstand NL	10,25%	7,76%	176
Persoon met een arbeidshandicap	8,21%	9,96%	226
Totaal NWWZ	100,00%	100,00%	2.269

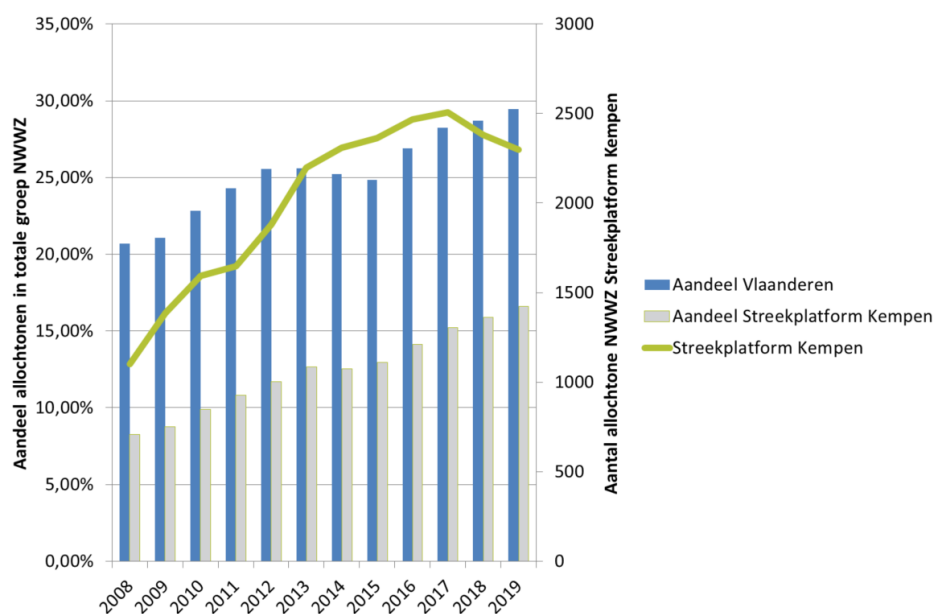
Tabel 4: Profiel van de werkzoekende -25 jaar Vlaanderen en arrondissement Turnhout, jaargemiddelden 2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen).



ALLOCHTONEN, MOEIZAAM UIT DE WERKLOOSHEID

Sinds 2017 is er een daling in het aantal Kempense allochtone werkzoekenden. Hun aandeel in de gehele groep van werkzoekenden blijft evenwel jaar na jaar stijgen, net als in Vlaanderen. Dat wil zeggen dat de kloof op vlak van aansluiting naar werk tussen autochtone en allochtone werkzoekenden alleen maar groter wordt.

In 2019 telde de Kempen gemiddeld 2.300 werkzoekenden van allochtone origine, goed voor net geen 17% van alle Kempense werkzoekenden. In Vlaanderen nemen de allochtone werkzoekenden een aandeel van 29% in van alle werkzoekenden.



Figuur 5: Evolutie aandeel allochtone werkzoekenden Streekplatform Kempen en Vlaanderen (linkeras) en aantal allochtone werkzoekenden binnen Streekplatform Kempen (rechteras), jaargemiddelden 2008-2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Kijken we naar de categorieën dan kent het arrondissement Turnhout in verhouding een groter aandeel allochtone werkzoekenden in de categorie “vrij ingeschreven” dan Vlaanderen en minder werkzoekenden met recht op een werkloosheidsuitkering.

	Vlaanderen	Arrondissement Turnhout	
	aandeel	aandeel	aantal
WZUA	55,91%	43,29%	935
BIT	2,99%	2,82%	61
Vrij ingeschreven	18,59%	25,83%	558
Andere	22,51%	28,06%	606
Man	55,24%	55,00%	1.188
Vrouw	44,76%	45,05%	973
< 25 jaar	14,97%	17,08%	369
25-39j	44,48%	44,81%	968
40-54j	29,36%	43,24%	934
>55j	11,18%	8,75%	189
laaggeschoold	52,57%	53,66%	1.159
middengeschoold	31,28%	29,40%	635
hooggeschoold	16,15%	16,99%	367

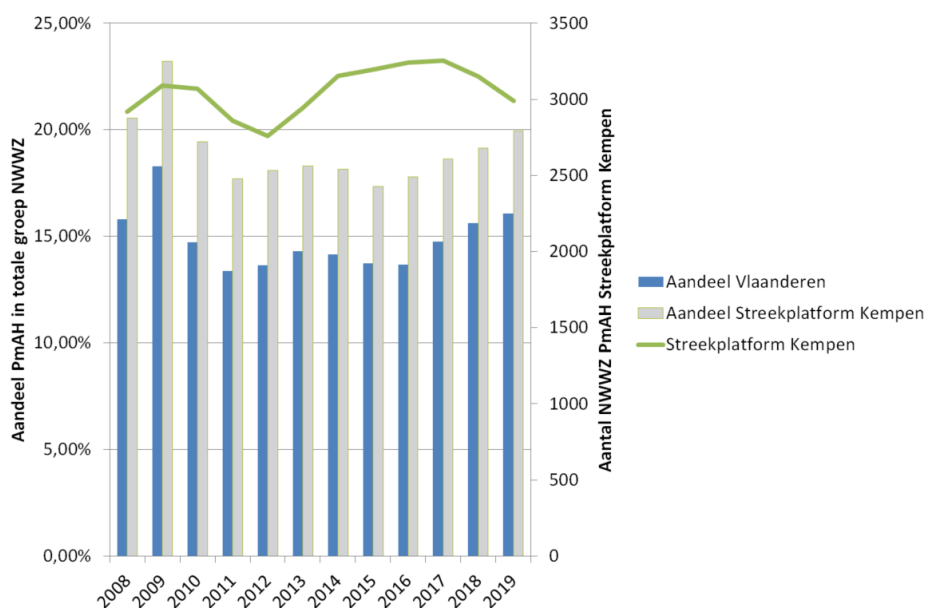


<1j werkloos	51,26%	53,75%	1.161
1-2j werkloos	18,62%	19,21%	415
>2j werkloos	30,12%	27,08%	585
Taalachterstand NL	40,60%	39,21%	847
Persoon met een arbeidshandicap	11,49%	11,30%	244
Totaal NWWZ	100,00%	100,00%	2.160

Tabel 5: Profiel van de allochtone werkzoekende, Vlaanderen en arrondissement Turnhout, jaargemiddelden 2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen).

PERSONEN MET EEN ARBEIDSHANDICAP, AANDEEL BLIJFT HOOG

2.990 Kempense werkzoekenden heeft in 2019 een arbeidshandicap. Het aantal werkzoekenden met een arbeidshandicap in de regio daalt. Maar net als bij de groep allochtone werkzoekenden neemt het aandeel werkzoekenden met een arbeidshandicap t.a.v. de hele groep toe. Eén op 5 Kempense werkzoekenden heeft een arbeidshandicap. In Vlaanderen ging het in 2019 om 16%.



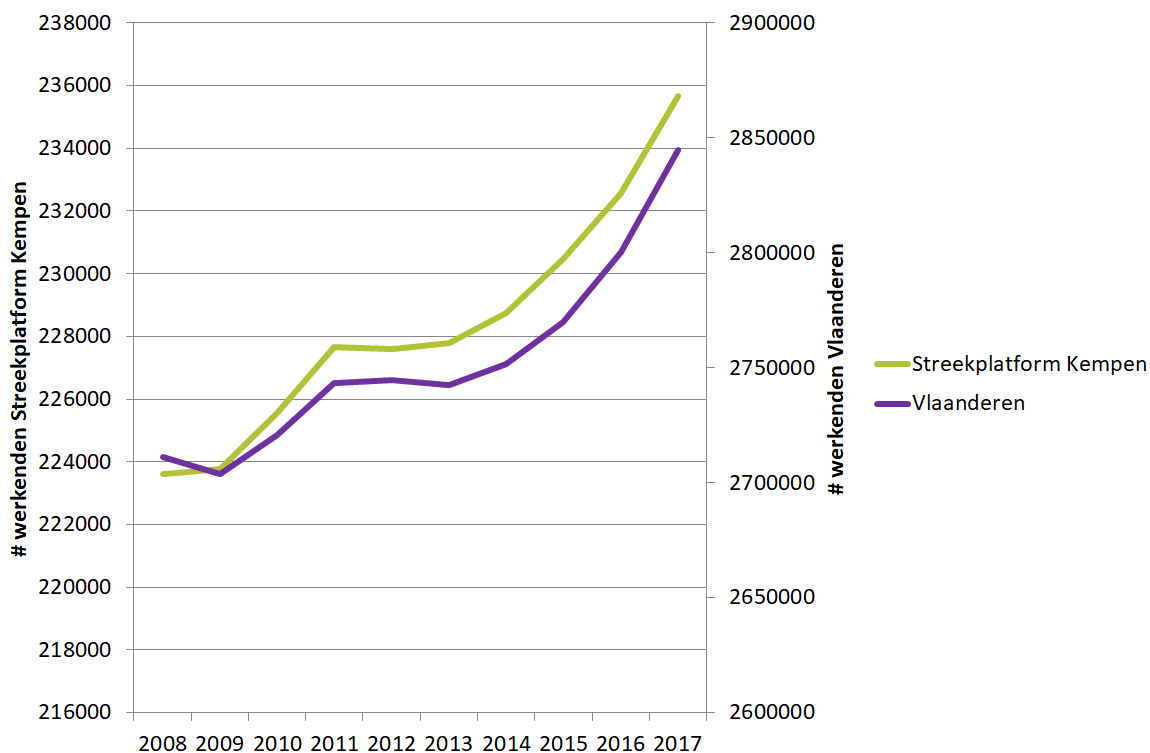
Figuur 6: Evolutie aandeel werkzoekenden met een arbeidshandicap Streekplatform Kempen en Vlaanderen (linkeras) en aantal werkzoekenden met een arbeidshandicap binnen Streekplatform Kempen (rechteras), jaargemiddelden 2008-2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)



2 Toenemend aantal werkende Kempenaren

235.679 werkenden telden de 29 Kempense gemeenten in 2017. Een aantal dat met 3.107 of 1,3% toenam ten aanzien van 2016.

Tussen 2010 en 2017 groeide het aantal werkende Kempenaren met 4,5% (Vlaanderen 4,6%) terwijl de bevolking op beroepsactieve leeftijd groeide met 4,3% (Vlaanderen 4,4%).

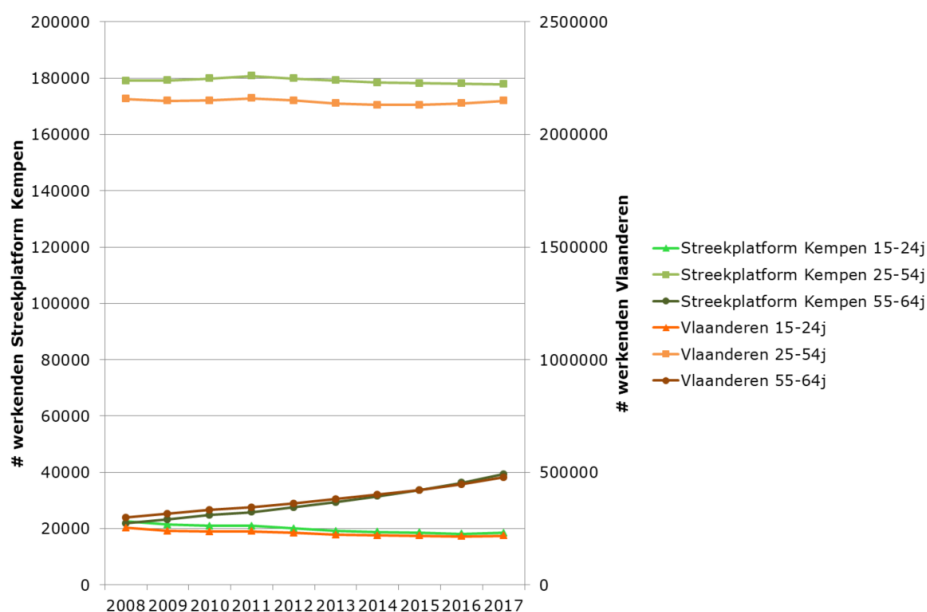


Figuur 7: Evolutie aantal werkenden Streekplatform Kempen (linkeras) en Vlaanderen (rechteras), 2008-2017 (bron: provincies.in.cijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

STEEDS MEER 55-PLUSSEERS AAN DE SLAG

Het toenemend aantal werkenden is quasi volledig tot te schrijven op het conto van de 55-plussers. In de Kempen zijn er ten aanzien van 2010 58,9% meer vijfenvijftigplussers aan de slag (+14.590 werkenden). Deze groei is heel wat groter dan de toename in Vlaanderen, waar toch ook 43,2% meer oudere werkenden aan de slag zijn als we 2017 met 2010 vergelijken.

De groep werkenden jonger dan 25 jaar daalt in verhouding tot 2010 (Kempen -11,9%, Vlaanderen -7,7%).



Figuur 8: Evolutie aantal werkenden volgens leeftijd Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2008-2017 (bron: Steunpunt werk – verwerking Streekplatform Kempen)

In 2017 was de werkzaamheidsgraad⁵ van de Kempense 55-plussers met 52,3% iets onder het Vlaamse gemiddelde van 54,4%. Het Steunpunt Werk onderzocht dat steeds minder 55-plussers gebruik maken van uittredestatuten⁶, ze blijven m.a.w. langer aan het werk. In zijn 'boordtabel eindeloopbaan' merkt het Steunpunt werk evenwel op dat de instroom van 55-plussers op de arbeidsmarkt nog steeds laag is en slechts zeer aarzelend vooruitgang maakt⁷.

Onderstaande grafiek toont een dalende evolutie in de werkzaamheidsgraad van -25-jarigen. De Kempen blijft evenwel een hogere werkzaamheidsgraad hebben dan Vlaanderen wat deze leeftijdscategorie betreft.



Figuur 9: Evolutie werkzaamheidsgraad volgens leeftijd Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2008-2017 (bron: provincies.in.cijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

⁵ **Werkzaamheidsgraad** = het aantal werkenden van een bep. leeftijd t.a.v. de bevolking van dezelfde leeftijdscategorie

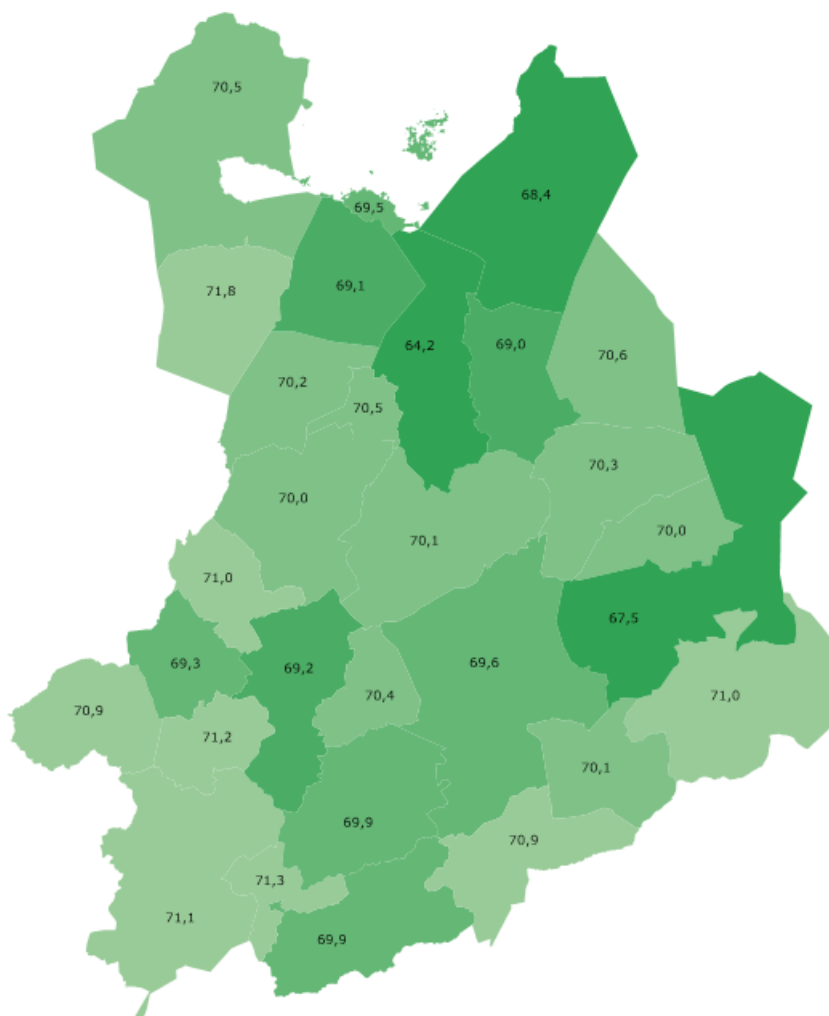
⁶ https://www.steunpuntwerk.be/system/files/werk.focus_2019_05.pdf

⁷ https://www.steunpuntwerk.be/system/files/werk.focus_2019_04.pdf



De gemeenten Rijkevorsel (71,8%), Hulshout (71,3%), Herenthout (71,2%); Heist-op-den-Berg (71,1%) en Vorselaar en Balen (71,0%) kennen de hoogste werkzaamheidsgraad in de Kempen. Geen enkele gemeente haalt het Vlaamse streefdoel van 80%.

De stad Turnhout (64,2%), Mol (67,5%), Ravels (68,4), Oud-Turnhout (69,0%) en Merksplas (69,1%) kennen de laagste werkzaamheidsgraden in de regio. Enkel Turnhout en Mol hebben een werkzaamheidsgraad onder het Vlaamse gemiddelde van 68,2%.



Figuur 10: Werkzaamheidsgraad Kempense gemeenten, jaargemiddelde 2017 (bron: provincies.in.cijfers)



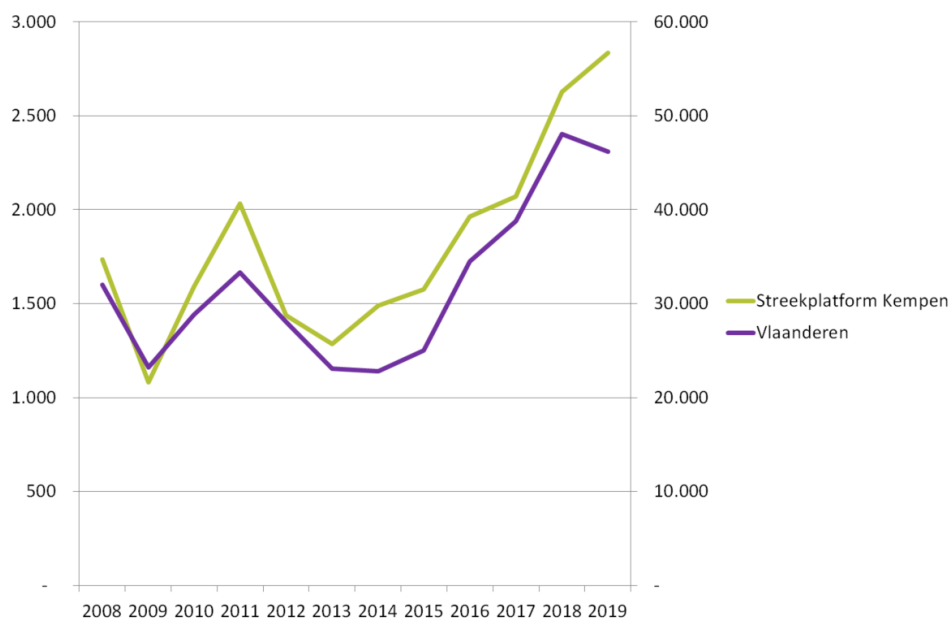
Jobaanbod: hoogtepunt lijkt bereikt

17.921 vacatures ontving VDAB voor de 29 Kempense gemeenten in 2019. Voor het eerst sinds 2013 een daling. In Vlaanderen werd in 2019 de stijgende tendens nog even verder gezet, als zien we ook daar een afvlakking van de curve.



Figuur 11: Evolutie aantal ontvangen vacatures, Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2008-2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Qua openstaande vacatures heeft de Kempen opnieuw een groei ten aanzien van de voorgaande jaren. In december 2019 telde de regio 2.834 openstaande vacatures via VDAB. In Vlaanderen zien we dat hier de daling is ingezet.



Figuur 12: Evolutie aantal openstaande vacatures in december, Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2008-2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)



Hierbij de top 10 van de bij VDAB ontvangen en openstaande vacatures voor het arrondissement Turnhout in 2019.

Openstaande vacature		Ontvangen vacature	
Schoonmaker bij mensen thuis (m/v)	496	Schoonmaker bij mensen thuis (m/v)	2.184
Schoonmaker van ruimten en lokalen (m/v)	71	Leerkracht secundair onderwijs (m/v)	800
Medewerker in de fruitteelt (m/v)	63	Schoonmaker van ruimten en lokalen (m/v)	531
Verpleegkundige (m/v)	63	Verpleegkundige (m/v)	388
Winkelmedewerker (m/v)	51	Winkelmedewerker (m/v)	384
Leerkracht secundair onderwijs (m/v)	48	Administratief medewerker (m/v)	335
Onderhoudsmecaniciën (m/v)	38	Verkoper van kleding en accessoires (m/v)	248
Vertegenwoordiger (m/v)	36	Vertegenwoordiger (m/v)	234
Analist ontwikkelaar ICT (m/v)	33	Werfleider (m/v)	230
Buitenschrijnwerker (m/v)	30	Analist ontwikkelaar ICT (m/v)	226
Operator verpakkingsinstallaties (m/v)	30		

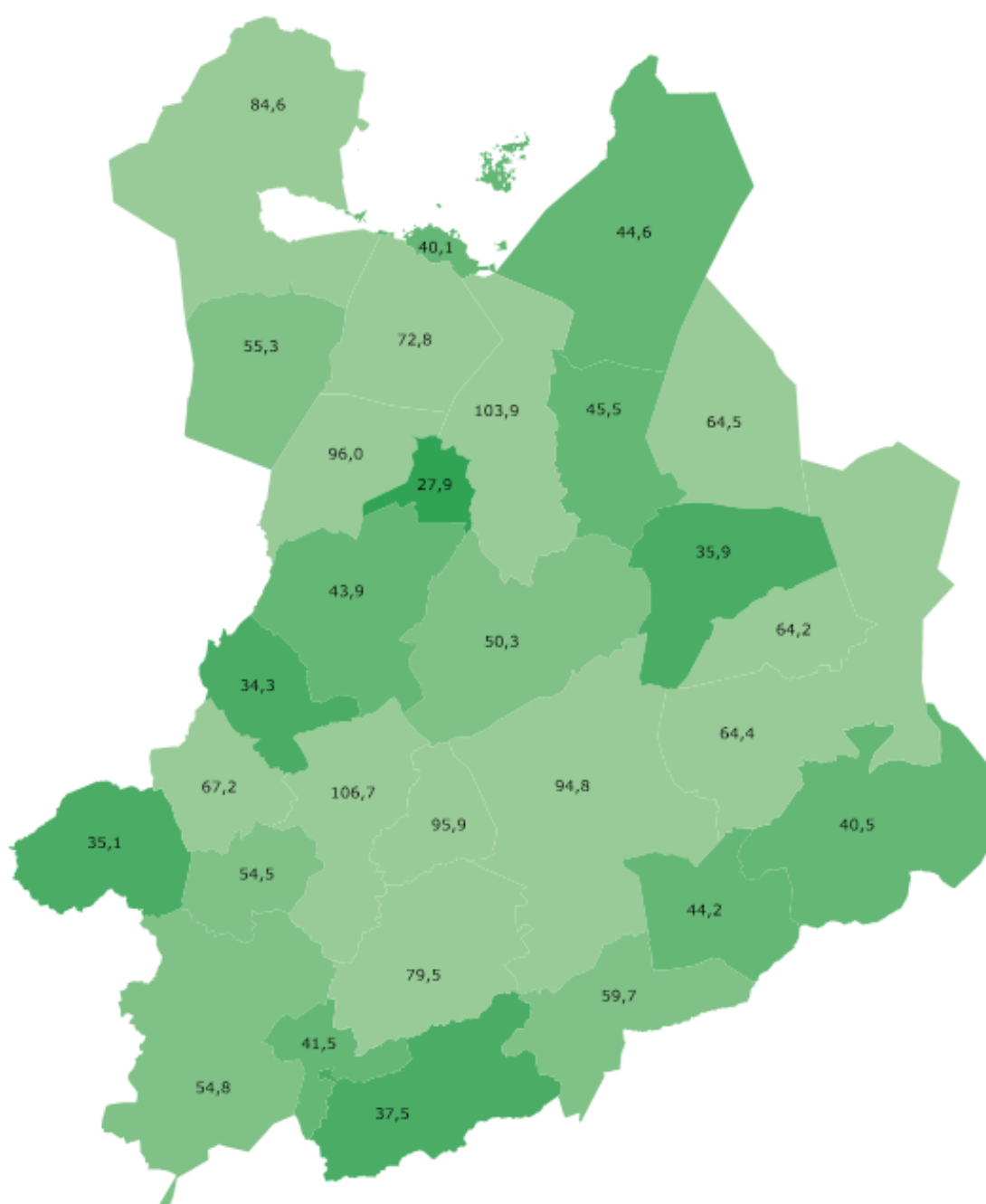
Tabel 6: Overzicht grootste groep openstaande vacatures (dec 2019) en ontvangen vacatures (2019) voor het arrondissement Turnhout (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

VER UITEENLOPENDE JOBRATIO'S BIJ DE KEMPENSE GEMEENTEN

Twee Kempense gemeenten hebben een jobratio⁸ van meer dan 100%. Herentals (106,7%) en Turnhout (103,9%). Beerse (96,0%), Olen 95,9% en Geel 94,8% vervolledigen de top 5. De gemeenten met de laagste jobratio in de Kempen zijn Vosselaar (27,9%), Vorselaar (34,3%), Nijlen (35,1%), Retie (35,9%) en Herselt (37,5%).

De gemiddelde Vlaamse jobratio voor 2017 was 71%.

⁸ De jobratio geeft het aantal arbeidsplaatsen per 100 inwoners op beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar) weer.

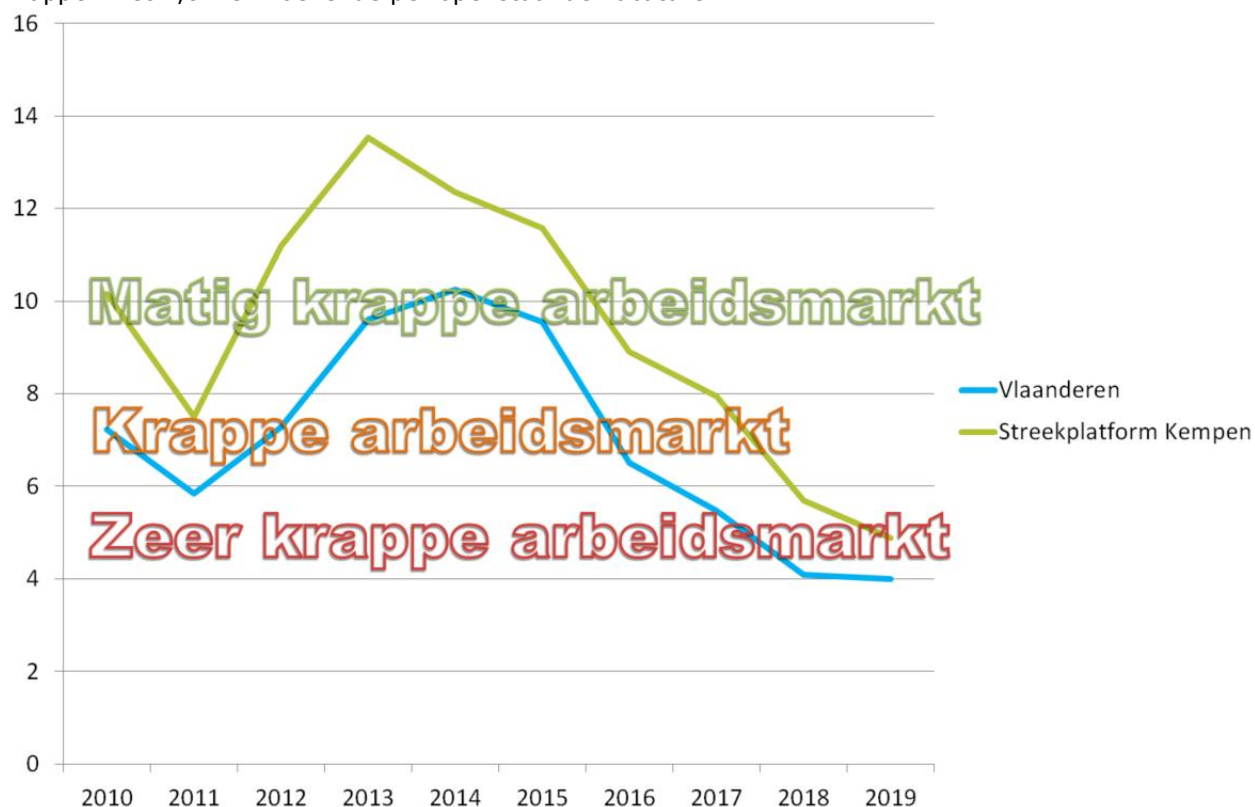


Figuur 12: Jobratio Kempense gemeenten, jaargemiddelde 2017 (bron: provincies.in.cijfers)



4 De arbeidsmarktkrapte steeds nijpender

Onderstaande grafiek vat het momentum van de huidige arbeidsmarkt goed samen. Per openstaande vacature in de Kempen zijn statistisch gezien 4,8 werkzoekenden. Voor het eerst in 10 jaar duikt onze regio onder de 5 niet-werkende werkzoekenden per vacature. In Vlaanderen is de arbeidsmarkt nog iets krappert met 4,0 werkzoekende per openstaande vacature.



Figuur 14: Evolutie spanning de arbeidsmarkt Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2010-2019 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)



Addendum: profiel NWWZ stad Turnhout

Bij de bespreking van dit arbeidsmarktrapport in de kerngroep Leren en Werken viel vooral de Turnhoutse werkloosheidsgraad op. In combinatie met de hoge jobratio van de stad is het duidelijk dat de uitdaging van de arbeidsmarktmismatch zich niet tot de stad beperkt.

Om meer zicht te krijgen op het profiel van de Turnhoutse werkzoekende werd tabel 1 uitgebreid met de kengetallen van de Turnhoutse niet-werkende werkzoekenden.

Het valt op dat Turnhout in verhouding minder uitkeringsgerechtigde werkzoekenden heeft. Eén op de 5 werkzoekenden behoort tot de categorie 'andere'⁹. Kijken we naar de leeftijd van de werkzoekenden dan zien we dat Turnhout in verhouding minder oudere en minder jongere werkzoekenden heeft. Meer dan één op de drie werkzoekenden in Turnhout is allochtoon.

	Aandeel	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Evolutie tav 2018			
	Vlaanderen	Streekplatform Kempen		Turnhout		Vlaanderen	Streekplatform Kempen	Turnhout	
WZUA	65,38%	67,49%	9.342	57,93%	1.253	WZUA	-7,7%	-10,6%	-12,92%
BIT	6,31%	6,05%	838	4,11%	89	BIT	-13,3%	-15,4%	-20,75%
Vrij ingeschreven	14,79%	15,29%	2.116	17,15%	371	Vrij ingeschreven	0,0%	6,7%	7,88%
Andere	13,52%	11,16%	1.545	20,76%	449	Andere	3,1%	-0,6%	0,71%
Man	54,34%	52,82%	7.311	53,54%	1.158	Man	-4,4%	-4,2%	-6,48%
Vrouw	45,66%	47,19%	6.532	46,46%	1.005	Vrouw	-7,2%	-11,1%	-8,96%
< 25j	19,56%	18,54%	2.566	16,87%	365	< 25j	-5,6%	-6,7%	-7,24%
25-39j	33,13%	28,47%	3.941	35,51%	768	25-39j	-7,3%	-10,7%	-7,76%
40-54j	24,79%	24,32%	3.367	26,54%	574	40-54j	-8,9%	-12,3%	-9,97%
>=55j	22,51%	28,67%	3.968	21,08%	456	>=55j	0,7%	-0,3%	-4,68%
Laag- geschoold	46,55%	47,20%	6.534	51,36%	1.111	Laag- geschoold	-5,7%	-6,7%	-6,45%
Midden- geschoold	33,95%	35,52%	4.916	32,87%	711	Midden- geschoold	-6,9%	-8,6%	-8,67%
Hoog- geschoold	19,51%	17,28%	2.392	15,77%	341	Hoog- geschoold	-3,4%	-8,1%	-9,31%
<1j werkloos	51,58%	49,39%	6.837	47,57%	1.029	<6mdn werkloos	-4,9%	-6,0%	-4,01%
1-2j werkloos	16,37%	15,48%	2.143	16,46%	356	1-2j werkloos	-9,5%	-14,5%	-18,43%
>2j werkloos	32,05%	35,12%	4.862	35,97%	778	>2j werkloos	-4,9%	-6,5%	-6,68%
Allochtoon	29,44%	16,62%	2.300	35,32%	764	Allochtoon	-3,2%	-3,4%	-2,03%
Taalachter- stand NL	17,38%	9,61%	1.330			Taalachter- stand NL	-3,4%	-3,3%	
Persoon met een arbeids- handicap	17,03%	21,60%	2.990	20,85%	451	Persoon met een arbeids- handicap	-5,8%	-5,0%	-8,70%
Totaal NWWZ	100,00%	100,00%	14.112	100,00%	2.163	Totaal NWWZ	-5,7%	-7,6%	-7,65%

⁹ Zie voetnoot 1